

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 861/2561

บริษัทเฮอริเทจ ทรานส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด โจทก์ บริษัทไรซิง (ไทยแลนด์) จำกัด จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 156

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยต้องยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 แต่จำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ 2 ครั้ง ครั้งละ 30 วัน ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางอนุญาตให้ยื่นได้ภายในวันที่ 30 มกราคม 2559 ต่อมาวันที่ 29 มกราคม 2559 จำเลยยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาพร้อมคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์และค่าธรรมเนียมที่ต้องใช้แทนโจทก์ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางอนุญาตให้ขยายระยะเวลาวางเงินไปถึงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2559 เมื่อถึงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2559 จำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินดังกล่าวไปอีก 60 วัน

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลาวางเงินเป็นครั้งสุดท้ายถึงวันที่ 29 เมษายน 2559 หากไม่วางภายในกำหนดถือว่าไม่พอใจยื่นอุทธรณ์ ต่อมาวันที่ 28 เมษายน 2559 จำเลยนำเงินค่าธรรมเนียมที่ต้องใช้แทนโจทก์มาวางและยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ เห็นได้ว่า จำเลยมิได้ยื่นคำร้องดังกล่าวมาพร้อมกับคำฟ้องอุทธรณ์ แต่มายื่นภายหลังเมื่อใกล้ครบกำหนดขยายระยะเวลาวางเงินครั้งสุดท้ายตามคำสั่งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยตกเป็นคู่ไม่สามารเสียค่าธรรมเนียมศาลได้ในภายหลัง จึงเป็นการยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ฝ่าฝืนต่อ ป.วิ.พ. มาตรา 156 วรรคหนึ่ง ขอบที่ศาลจะยกคำร้องได้ ทั้งเมื่อ

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางสั่งยกคำร้องของจำเลยดังกล่าวแล้ว จำเลยก็มีสิทธิอุทธรณ์ แต่ก็หาได้ใช้สิทธิตามช่องทางที่กฎหมายกำหนดไว้ กลับยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของศาลที่สั่งยกคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลโดยมิได้กำหนดระยะเวลาให้จำเลยนำเงินค่าธรรมเนียมศาลมาชำระ และสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยอ้างว่าเป็นกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ เห็นได้ชัดถึงเจตนาของจำเลยที่ยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลกำหนดเวลาวางเงิน

ค่าธรรมเนียมศาลใหม่อันมีลักษณะเป็นการประวิงคดีเท่านั้น ที่

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางยกคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์โดยมิได้กำหนดระยะเวลาวางเงินและมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยเพราะมิได้วางเงินค่าธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด จึงเป็นกระบวนการพิจารณาที่ขัดด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษา

สืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องขอบังคับให้จำเลยชำระเงินค่าพิธีการศุลกากร ค่าระวางสินค้าทางอากาศ ค่าใช้จ่าย และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่โจทก์ออกทดรองไปเนื่องจากโจทก์รับว่าจ้างจัดการขนส่งสินค้าของจำเลยไปยังต่างประเทศรวม 124 ครั้ง ที่ยังค้างชำระจำนวน 8,165,248.80 บาท พร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิจารณาแล้วมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2558 ให้จำเลยชำระเงิน 8,165,110.68 บาท พร้อมดอกเบี้ย

อัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้
จำเลยชำระค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์เฉพาะค่าขึ้นศาลให้รับผิดเท่าที่โจทก์ชนะคดี โดยกำหนด
ค่าทนายความ 20,000 บาท วันที่ 29 มกราคม 2559 จำเลยยื่นอุทธรณ์ภายในเวลาที่ได้รับอนุญาต
ให้ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์พร้อมกับยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมชั้น
อุทธรณ์และเงินค่าฤชาธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์ตามคำพิพากษาของ

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งว่า อนุญาตให้ขยายการวางเงิน
ออกไปถึงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2559 หากไม่ยื่นภายในกำหนด ถือว่าไม่ติดใจอุทธรณ์ วันที่ 26
กุมภาพันธ์ 2559 จำเลยยื่นคำร้องขอขยายการวางเงินออกไปอีก

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งอนุญาตให้ขยายการวางเงิน
ค่าธรรมเนียมศาลและที่ต้องใช้แทนโจทก์ ครั้งที่ 2 เป็นครั้งสุดท้ายถึงวันที่ 29 เมษายน 2559 หาก
ไม่วางภายในกำหนด ถือว่าไม่ติดใจยื่นอุทธรณ์ วันที่ 28 เมษายน 2559 จำเลยนำเงินค่าธรรมเนียม
ซึ่งจะต้องใช้แทนโจทก์ตามคำพิพากษามาวางศาล แต่สำหรับเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์
จำเลยร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลเนื่องจากจำเลยมีเงินทุนหมุนเวียนไม่พอ และยังถูกธนาคาร
และบุคคลภายนอกฟ้องที่ศาลจังหวัดมีนบุรีอีกหลายคดี จำเลยจึงไม่มีทรัพย์สินพอเสีย

ค่าธรรมเนียมศาล และคดีของจำเลยมีเหตุผลที่จะอุทธรณ์

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2559 ว่า
พิเคราะห์เอกสารท้ายคำขอแล้วใบเสร็จรับเงินดังกล่าวระบุว่า คดีหมายเลขดำที่ พ.1461/2558
(ที่ถูก พ.1421/2558) ของศาลจังหวัดมีนบุรี จำเลยได้ชำระค่าขึ้นศาลเป็นจำนวนถึง 200,000
บาท เป็นกรณีที่มิใช่บุคคลภายนอกฟ้องแต่อย่างใด ไม่จำเป็นต้องไปชำระก่อน ทั้งจำนวนเงิน
ดังกล่าวเพียงพอที่จะชำระค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ในคดีนี้ คำขอของจำเลยไม่มีเหตุจำเป็นเพียงพอ
ไม่อนุญาตให้จำเลยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ และมีคำสั่งในคำฟ้องอุทธรณ์ของ
จำเลยว่า จำเลยยื่นอุทธรณ์โดยไม่นำเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์มาวางศาลภายในเวลาที่ศาล
ขยายให้ จึงไม่รับอุทธรณ์ของจำเลย จำเลยยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำสั่งไม่รับอุทธรณ์และคำสั่ง
ยกคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์โดยไม่ได้กำหนดให้จำเลยนำเงิน

ค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์มาชำระอ้างว่าเป็นกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ เพราะจำเลยได้
ยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่ศาลขยายเวลาวางเงิน การที่
ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งภายหลังระยะเวลาขยายการวาง
เงินได้ล่วงพ้นไปแล้วว่าไม่อนุญาตให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ แต่ไม่ได้กำหนดเวลาให้
จำเลยนำเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์มาวางศาล จึงไม่ชอบ

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางสั่งคำร้องของจำเลยว่า ศาลมีคำสั่ง
อนุญาตให้จำเลยขยายเวลาวางเงินจนถึงวันที่ 29 เมษายน 2559 เป็นครั้งสุดท้าย จำเลย
ลงลายมือชื่อทราบนัดคำสั่งในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2559 (ที่ถูก 1 มีนาคม 2559) ถือว่าจำเลยทราบ
คำสั่งแล้ว แต่จำเลยไม่ได้วางเงินภายในกำหนดเวลาที่ศาลขยายให้ จึงถือว่าจำเลยไม่ติดใจยื่น
อุทธรณ์ แม้จำเลยยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ในวันที่ 28 เมษายน 2559 ก็ไม่
อาจนำมาเป็นเหตุให้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลครั้งสุดท้ายดังกล่าวได้ ไม่ปรากฏเหตุที่ให้เพิกถอน
กระบวนการพิจารณาผิดระเบียบ จึงให้ยกคำร้อง จำเลยอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดี
ทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของ

จำเลยว่า การที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งไม่อนุญาตให้จำเลยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์โดยไม่กำหนดเวลาให้จำเลยนำเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์มาชำระ และสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลย เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำพิพากษาให้จำเลยแพ้คดีเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2558 จำเลยต้องยื่นอุทธรณ์คำพิพากษากายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 แต่จำเลยก็ได้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ 2 ครั้ง ครั้งละ 30 วัน ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางอนุญาตให้ยื่นได้ภายในวันที่ 30 มกราคม 2559 ต่อมาวันที่ 29 มกราคม 2559 จำเลยยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาพร้อมคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์และค่าธรรมเนียมที่ต้องใช้แทนโจทก์ตามคำพิพากษา ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางอนุญาตให้ขยายเวลาวางเงินออกไปถึงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2559 เมื่อถึงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2559 จำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินดังกล่าวออกไปอีก 60 วัน

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งว่า อนุญาตให้ขยายเวลาวางเงินครั้งที่ 2 เป็นครั้งสุดท้าย ถึงวันที่ 29 เมษายน 2559 หากไม่วางภายในกำหนดถือว่าไม่ติดใจยื่นอุทธรณ์ ต่อมาวันที่ 28 เมษายน 2559 จำเลยนำเงินค่าธรรมเนียมที่ต้องใช้แทนโจทก์ตามคำพิพากษามาวางศาล และยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ เนื่องจากจำเลยไม่มีทรัพย์สินพอเสียค่าธรรมเนียมศาลได้ จะเห็นได้ว่าคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์จำเลยมิได้ยื่นคำร้องมาพร้อมกับคำฟ้องอุทธรณ์ แต่มายื่นภายหลังเมื่อใกล้จะครบกำหนดขยายระยะเวลาวางเงินครั้งสุดท้ายตามคำสั่งของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยตกเป็นผู้ไม่สามารถเสียค่าธรรมเนียมศาลได้ในภายหลัง จึงเป็นการยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์โดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2558 มาตรา 12 วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.2539 มาตรา 26, 45 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 156 วรรคหนึ่ง ชอบที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางจะสั่งยกคำร้องเสียได้ ทั้งเมื่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางสั่งยกคำร้องของจำเลยดังกล่าวแล้ว จำเลยก็มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวภายใน 7 วัน นับแต่วันมีคำสั่งตามบทบัญญัติดังกล่าวประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 156/1 วรรคสี่ แต่จำเลยหาได้ใช้สิทธิตามช่องทางที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่กลับยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของ

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางที่สั่งยกคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลโดยมิได้กำหนดเวลาให้จำเลยนำเงินค่าธรรมเนียมศาลมาชำระ และสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยอ้างว่าเป็นกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ แสดงให้เห็นได้ชัดแจ้งถึงเจตนาของจำเลยที่ยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลก็เพื่อให้ศาลกำหนดเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลใหม่ อันเป็นการขยายเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ออกไปอีกโดยมีลักษณะเป็นการประวิงคดีเท่านั้น ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งยกคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ของจำเลยโดยมิได้กำหนดเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้น

อุทธรณ์แก้จำเลย และมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลย เพราะมิได้วางเงินค่าธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์
ภายในกำหนดจึงเป็นกระบวนการพิจารณาที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว อุทธรณ์ของจำเลยฟังไม่ขึ้น
พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลในชั้นนี้ให้เป็นพับ

องค์คณะ

สุวัฒน์ วรรณะหทัย · ปริญา ตีผดุง · อธิป จิตต์สำเร็จ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/861/2561>